

Η Κάθοδος στον Άδη στην Αγία Γραφή και την Ιερά Παράδοση

[Ορθοδοξία](#) / [Πατερική Θεολογία](#)

[Αλέξανδρος Χριστοδούλου, Θεολόγος](#)

Το δόγμα της Καθόδου στον άδη διδάσκεται με λίγα χωρία στην Αγία Γραφή όπως στα επόμενα:

α) Στον Ψαλμ. 15,9-10: «Γι' αυτό ευφράνθηκε η καρδιά μου και αγαλλίασε η γλώσσα μου, ακόμα δε και το σώμα μου θα αναπαυθεί με ελπίδα, γιατί δεν θα εγκαταλείψεις την ψυχή μου στον άδη, ούτε θα επιτρέψεις να δει ο όσιος σου φθορά»,

β) Στο Πράξ. 2,31, στο οποίο ο Απ. Πέτρος, αναφέρεται στο πιο πάνω ψαλμικό χωρίο λέγοντας στους Ιουδαίους, κατά την ημέρα της Πεντηκοστής: «Προφητικά μίλησε (ο Δαβίδ) για την ανάσταση του Χριστού, ότι δηλαδή δεν εγκαταλείφθηκε στον άδη ούτε το σώμα του γνώρισε φθορά»,

γ) Στο Α' Πέτρ. 3,18-19: « Γιατί και ο Χριστός μια φορά υπέμεινε το πάθος για τις αμαρτίες μας, ο δίκαιος για χάρη των αδίκων, για να μας φέρει κοντά στον Θεό.

Και θανατώθηκε μεν σωματικά, αλλά ζωοποιήθηκε ως προς το πνεύμα. Με αυτό πήγε και κήρυξε στα φυλακισμένα πνεύματα».

δ) Στο Α΄ Πέτρ. 4,6: «Γιατί γι' αυτό κηρύχθηκε το χαρμόσυνο μήνυμα στους νεκρούς, ώστε, ενώ κρίθηκαν σαν άνθρωποι ως προς τη σάρκα, να ζουν τη ζωή του Θεού ως προς το πνεύμα».

Η Κάθοδος στον άδη μαρτυρείται και από την Ιερά Παράδοση. Μάρτυρες είναι οι αρχαίοι εκκλησιαστικοί συγγραφείς Ιγνάτιος Αντιόχειας, Μελίτων Σάρδεων, Ερμάς, Ιουστίνος, Ειρηναίος. Τερτυλλιανός, Ιππόλυτος, Κλήμης Αλεξανδρείας, Ωριγένης, Μέγας Αθανάσιος, Ευσέβιος, Κύριλλος Ιεροσολύμων, Γρηγόριος Νεοκαισαρείας, Κυπριανός Καρχηδόνας, Λακτάντιος, Μεθόδιος Ολύμπου και οι μεγάλοι Πατέρες των επόμενων αιώνων. Αυθεντική σύνοψη της διδασκαλίας για την Κάθοδο στο άδη έκανε ο Άγιος Ιωάννης Δαμασκηνός: «Κατέβηκε στον άδη η θεωμένη ψυχή, ώστε όπως ανέτειλε στη γη ο ήλιος της δικαιοσύνης, έτσι και σ' αυτούς που βρίσκονταν κάτω από τη γη μέσα στο σκοτάδι και τη σκιά του θανάτου να τους φωτίσει το φως· και όπως έφερε το χαρμόσυνο μήνυμα της ειρήνης, την άφεση στους αιχμαλώτους και το φως στους τυφλούς στη γη και έγινε αιτία της αιώνιας σωτηρίας σε όσους πίστεψαν και έλεγχος της απιστίας σε όσους δεν πίστεψαν έτσι και σε όσους βρίσκονταν στον άδη ώστε σ' αυτόν να υποταχθούν τα επουράνια, τα επίγεια και τα καταχθόνια, και έτσι αφού ελευθέρωσε από τα δεσμά όσους ήσαν αιώνια αιχμάλωτοι, αμέσως αναστήθηκε από τους νεκρούς ανοίγοντας σ' εμάς τον δρόμο της αναστάσεως». Την δογματική διδασκαλία για την Κάθοδο επανέλαβαν οι ορθόδοξοι εκκλησιαστικοί συγγραφείς και θεολόγοι των μετέπειτα αιώνων μέχρι σήμερα.

Το δόγμα της Καθόδου στον άδη περιέλαβαν στα σύμβολά τους οι τρεις Σύνοδοι στη Νύσσα το 359, στην Κωνσταντινούπολη το 360 και στο Σίρμιο το 369. Αργότερα δε εισήλθε στο Αποστολικό και το Αθανασιανό σύμβολο. Η Κάθοδος στον άδη δογματοποιήθηκε πρώτον από την Ε΄ Οικ. Σύνοδο (553), που αναθεμάτισε όσους δεν δέχονταν, ότι «ο Λόγος του Θεού, αφού ενανθρώπησε πήρε σάρκα με ψυχή λογική και νοερά, κατέβηκε στον άδη και πάλι ο ίδιος ανέβηκε στον ουρανό»• δεύτερον δε από την Ζ΄ Οικ. Σύνοδο (787) η οποία διακήρυξε: «αυτόν (τον Χριστό) ομολογούμε... ότι αιχμαλώτισε τον άδη και ελευθέρωσε τους αιώνια φυλακισμένους». Και στα Πρακτικά της Α΄ Οικουμενικής Συνόδου (325) υπάρχει «η απάντηση των αγίων Πατέρων από τον Μακάριο επίσκοπο Ιεροσολύμων: Πηγαίνουμε μετά τον θάνατο στον άδη· δέχθηκε (ο Χριστός) και αυτό, και κατήλθε εκούσια σ΄ αυτόν· δεν πήγε όπως εμείς, αλλά κατήλθε· γιατί δεν ήταν υποχείριος του θανάτου, αλλά εξουσιαστής του θανάτου, και αν και κατήλθε μόνος, ανέβηκε με πλήθος». Συνοψίζοντας αναφέρουμε ότι η Εκκλησία με Συνόδους, με σύμβολα, με ομολογίες πίστεως και με συγγραφές των Πατέρων και των θεολόγων της, πάντοτε δίδαξε ότι ο Κύριος «και στον άδη κατήλθε και ελευθέρωσε τις ψυχές από τα αιώνια δεσμά».

Από τη σύντομη αναφορά στην εκκλησιαστική διδασκαλία για την Κάθοδο του Χριστού στον άδη διαπιστώθηκε ότι, όπως όλα τα άλλα ορθόδοξα δόγματα, έτσι και αυτό ακολούθησε την ίδια περίπου διαδικασία της βαθμιαίας αναγωγής από την Εκκλησία σε δόγμα από την διδασκαλία της Αγίας Γραφής και τις Αποστολικής Παραδόσεως και της εκκλησιαστικής βιώσεως από τους αρχαίους χριστιανούς, ιδιαίτερα στη θεία Λατρεία, μέχρι ανυψώσεως σε δόγμα πίστεως από τις Οικουμενικές Συνόδους.

Εντάσσεται δε το δόγμα αυτό πρώτον μεν και κυρίως στο χριστολογικό δόγμα, αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του, έπειτα δε αναφέρεται και στο σωτηριολογικό δόγμα. Ολόκληρος ο δογματικός χώρος μεταξύ της εξιλαστήριας επί του σταυρού θυσίας και της αναστάσεως του Λυτρωτή κατέχεται από την Κάθοδό του στον άδη και του σωτηριώδους έργου του σ΄ αυτόν. Αυτό εκφράζεται προ πάντων στην πλουσιότατη υμνογραφία της Ελληνορθόδοξης Λατρείας.

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](https://bit.ly/34FDNy5)

<https://bit.ly/34FDNy5>